
3 1761 06578979 4

KEMÉNY SIMON
LAMENTÁCZIÓK

A „NYUGAT" KIADÁSA
BUDAPEST 1·9·0·9

A cimlapot Falus Elek rajzolta

„Jókai“ könyvnyomdai műintézet Budapest, Thököly-út 28.

KEMÉNY SIMON

LAMENTÁCIÓK

BUDAPEST
A NYUGAT KIADÁSA
1909

EDOUARD MANET MŰVÉSZETÉNEK

Miért dolgozzam, mikor kritizálhatok? Miért kritizáljak, mikor hallgathatok? És miért ne hallgassak?

RUBINSERLEG

Majd készitek egy vörös serleget:
Forró, zengő rubinból csiszolom,
Szemem eresze alá állitom
És kilenc éjjel csordultig sirom.

Vajszin kezed reszketve tartja majd,
Némán nyaldossák a kis kék erek,
És összenőtt szemöldököd alól
A két mély kút a serlegre mered.

Szivem rubinjából lesz a kehely . . .
Hideg vére a combodra pereg,
Te mondasz egy őrült, szép áldomást
És fáradt, részeg szádhoz emeled . . .

KÉT ÓRÁRA AZ ELSŐ HÁZTÓL

Mezitelen nő fekszik holtan
A leégett, kiszáradt tarlón ;
Finom haját a szél cibálja.

Selyemkékjétől megraboltan
És szivtelen közönnyel gyarlón
A piszkos égbolt néz le rája.

Fehér a teste még a holtnak,
De már havát, hamvát veszejti
S keblén a bimbók feketélnek.

Az ajkak duzzadtak mint voltak,
A holt arc a napot megejti
S a lila szemben él a lélek.

A két halom már roskadóba
Ráhág csizmával az enyészet ;
De a körmök üdék s ragyognak.

Nemes, ellankadt sárga rózsa
— Illattalan, már rég letépett —
A jobb kezében hervadozgat.

Nagyon távol innen a város,
A holtat ma meg nem találják;
Két óra út az első házig.

A vidék ma esőre várós,
— A felhők az estét beszállják —
A holt nő az éjjel megázik.

TAVASZI SZÉL

A szeretőmtől jöttem éjjel,
És félúton találkozott velem
Egy vízszagú dunai szélvész,
Kócos hajú és büszke, szemtelen.

Bő kékselyem volt a ruhája
És nevetve feldult fejemre ült,
Friss combját az arcomba nyomta
És a keze lelkemben hegedűlt.

A szemem ragyogva kitágúlt,
Csak azt néztem, hogy rövidebb az út;
Szép szeretőmhöz visszamentem,
Aki meleg, nagy ágyában aludt.

DAL

Olyan nedvesek s forrók ezek a sóhajok,
Mik körüllengenek,
Mintha csókolnál engemet.
S oly tiszták, oly ragyogóak a sugarak,
Mint a hajad.
Olyan üdék, oly zöldek a mezők!
S az égbolt olyan végtelen,
Hogy fáj, hogy fáj, mert nem vagy most velem;
Látnád mint izzik, szikrázik szemem,
És hogy reszket a kinyujtott kezem . . .
Hogy kacagnál, ó hogy ujjonganál,
Megcsókolnál ezerszer is talán,
Két kézzel tépnéd a sok vadvirágot.
Futnál, rohannál itt előlem,
Kivánnál és rettegnél tőlem.
Egy fa alatt reám borulnál
S mint egy rózsa, a fűbe hullnál.
S míg én egy percbe átalolvadok,
Ajkad elhagynák könnyü sóhajok,
S nézné a tiszta, fényes kék szemed,
Hogy szállnak el a fehér felhők
A fák felett!

TÁVOZÁS

Szurok-sötéten alszik már a Szajna,
Körötte sárga lámpasor ragyog;
Még egy perc és a Gare de L'Est-hez érek
És könnyezem és sóhajtok nagyot.

Nyolc óra lesz és minden utca szórja
Két marékkal a fényt, a sugarat . . .
Velem és súlyos bajával szivemnek
A kocsi könnyen, vidáman szalad.

Nedves szemem mind végigsimogatja
A köveket, a drága falakat,
És búcsúzom széles, cifra beszéddel,
Páris se hallott ily szép szavakat.

Igy érek el a füstös állomásra,
Sietve kupémba menekülök.
A torkomat egy vaskéz átszoritja
És félholtan a sarokba dülök.

Ó drága Páris! Kezdődik az élet;
Már öltöznek a csodás asszonyok,
A selyemszoknyák halkan megzizegnek,
Az asztalon parfümök, hajporok.

Csöpp lakkcipők ragyognak és figyelnek,
Selyemharisnyák lázasan lesik
A hófehér, karcsú, finom bokákat:
Mint a szerelmes várja kedvesit.

Ügyes kezek remek formákba tűzik
A selymes, fényes, illatos hajat,
Festék piroslik tüzesen az ajkon
És feketéllik a pillák alatt.

A négyszögletes alacsony szobákban
Az éji vásár készül lázasan,
A szépség zord kedvesével a bünnel
Sietve a nagy utcákra oson.

És én megyek és vissza sohse térek . . .
Úgy érzem, hogy a lelkem megfagyott.
A távozás körmét szivembe vájja,
A fájdalomtól tébolyult vagyok.

A váltókon kattogva húz a mozdony,
Páris mindjobban mögöttem marad,
És úgy érzem, hogy a vonat robogva
A csontomon, a húsomon szalad.

Csak meghalnék, vagy a vén föld megállna...
S kibámulok a kormos ablakon,
Kintről némán néz szemembe az éjjel
Közömbösen, tündérszépen, vakon.

KEZEIM

Mily szelidek és engedelmesek,
Hogy vésnek, ásnak és faragnak,
Ők szolgái minden szeszélynek,
Alázatnak, gőgnek, haragnak.

A kalapomat mélyen emelik,
És számhoz szállitják az ételt,
Habozni még nem láttam őket,
S nem ismerik a gyáva kételyt.

Megsimogatják akit szeretek,
Ha kivánom a szennybe túrnak,
Ha akarom gőgös királyok,
De ha tetszik lopni tanúlnak.

Szegény kopott bús rabszolgakezek
Néha rémülve nézek rátok:
Ha fellázadnátok egy éjjel,
S amig alszom, megfojtanátok.

Csak egy szép dolog van az életben: az állandó életveszély. Nincs gyönyörübb háttér, mint a csontember, a kinek örökös készenlétben kell mögöttem állnia. Mily izgatóak a finom distanciák a kasza éle s az életem fonala között! Csak a habozásban — talán a habozásban — van még ekkora gyönyörüség, az akaratnak abban az állandó tántorgásában, a mely végig kisér életem legfontosabb cselekedeteiben épp úgy, mint nem is tudott reflex mozdulataimban.

AZ ÉNEKES

A kövér hold, az álmatlan öreg
Ma nem kószál az égen;
A szivemen sötétben zongoráz
A szerelem: az égő szemü láz,
Reszketve és fehéren.

A mellemben kis házat épitett
És nem mozdul ki onnan,
Karcsu testén zöldselyem a ruha,
Zongorás ujja hosszú és puha,
De a végén karom van.

Csak zongoráz és halkan énekel,
Szeme kéken kitágul;
Azt énekli, hogy öljem meg magam,
A pisztolynak oly édes csókja van.
S ha elhallgat elájul.

TEMETŐ

Ha jövünk, némán reszket már az ágy,
És szó a mi ajkunkon sem terem,
Halálos játékot üz egy varázs
Kegyetlenül tevéled és velem.

Szivünk elromlik, a húsunk elég,
Szegény szemünk sötét gödörbe hull,
És mégis, — nékünk mind ez nem elég,
Mást szomjazunk mi olthatatlanul.

Öngyilkos vágy kerget minket tovább,
Mert őrjitően ismert minden itt;
Feldúljuk ezt az ágyat, e szobát?...
De nincs tovább, nincs, az úristenit.

És ez semmi. Ez ócska és buta,
Ez koldus-szegénység, ez árvaság;
Ez a szerelem unalmas, suta,
Ezt üzzék csak jámbor családapák.

A te szép szemed az mást érdemel,
S mást érdemel a te szép ajakad.
Mást érdemel e váll és e kebel,
Mást érdemel nagy gesztenye-hajad.

Más gyönyöröket és más tüzeket,
Nem amit olyan régen üz a föld;
Ez kielégit sáppadt szüzeket,
De nem adhat néked elég gyönyört.

És még igy is, mit adtam én neked!
A pállott, részeg, nyári éjeken:
Egy nemzedéket; sok, sok életet
És rádásul az én rongy életem.

Ki tudja mik lennének a fiuk?
Akadna tán közöttük egy zseni,
Másik talán vezetne háborut,
S a lány szép lenne, barna, isteni.

És mind ez többé meg nem születik,
S tán egy uj Krisztust pusztitottak el
A kárhozatos sárga tüzek itt,
Miknek rontása bennünk ünnepel.

E szent megölt életektől ragyog
A te szépséged, mint őrült szeme,
Kék szemeid tőlük olyan nagyok
A nevetésed ettől bús zene.

Mily különös, hogy ha meggondolom!
(Az Úr irgalmazzon nekem s neked.)
Forró, szép tested zordon temető:
Egy temető az, a kit szeretek.

GYÜMÖLCSÖK

Asztalodon sok nyers gyümölcs legyen;
Csorduljon szádból kétoldalt a lé,
És álladra a gyümölcsvér-folyó
Szivárogjon édesen lefelé.

Az almától fehérebb lesz fogad,
Szád barlangja rózsásabb, harsogóbb,
Zengőbb a szómadár, mely kiröpül,
Illatosabb és fényesebb a csók.

A vörös meggytől kékebb lesz szemed,
És távoli, mint a messzi hegyek,
A melyektől örökre vágtat el
A vad néger: a gyorsvonat, veled.

A lágy baracktól márványkebeled
Majd lágyabb és bánatosabb leszen.
Nem oly büszke, kemény és katonás,
Mint egészséges, buta szüzeken.

Fehér, sovány és kékeres marad
A két kezed, csak sok szőllőt egyél,
Combod körtétől lesz friss és fehér,
Mint nagy hegyek csúcsán a nyári tél.

Hajad narancstól lesz dús és puha,
Tekinteted banantól bánatos,
Megsáppasztja arcod az ananász,
Mint porcellánt a nemes századok.

A kék szőllő, a dércsipte, szagos
Mint kis, piros borpatak vérzik el
A hosszú, keskeny, gyűrött ajkadon,
És csókodhoz és dalodhoz tüzel.

Az asztalon nagy ezüst tálakon
Vérfoltos, ősi, rablott kincseken
Álljon halomba a sok friss gyümölcs,
S az asztalfőn te trónolj meztelen.

VAK FEJ KÉPE A TÜKÖRBEN

Ebben a fejben a szemek
Nemrég még látók voltak.
Őrt álltak a homlok alatt,
És ma kiégett holtak.

Profilba látom a fejet
A nagy, metszett tükörben,
S a bal szemet, mely áll helyén
A nedves sirgödörben.

A mint az óra fönt ketyeg,
Mindegyik kettyenésre
A pillák rápislantanak,
Sietve, sohse késve.

E szem az arc császárja volt!
S most örök nedves éjben
Vak koldus; s minden perc előtt
Sapkát emelget mélyen.

KÉP

Ezen a hűs, kiégett éjszakán
Merre lehet a szomorú leány?
Letarlott réteken bolyong talán,
És elbágyadva néz a messzeségbe
— Hol belefut a poros út az égbe —
És félholtan sóhajt el egy nevet?
Mig a nélkül, hogy sejené talán
Egy pipacsot igazgatnak haján
A reszkető, bátortalan kezek.

BRILLIÁNS

Szájam királyi biborszőnyegén
Torzarcú szitkok vánszorognak,
Részeg, vad átkok tántorognak,
S ajkam ezt tűrni kénytelen, szegény.

Agyam sikátoraiban dühöng
A csőcselék és feltolakszik;
Sárral dobál, mert rád haragszik,
De a szívben: ott halálos a csönd.

Hangosak a lelkem lebujai,
És züllött népük sorra lázad.
De hozzád kúszik az alázat
És simogatnak félénk újjai.

Képed agyamban mégis tündököl,
Mint brilliáns a diadémon,
A melyen nincs se sár, se vérnyom,
S mely oly nagy, mint két összetett ököl.

AZ ÖZVEGY

Két fényes pej ló húzza az ekét,
Fakó tarló sötét bele kifordul;
Az őszi nap ezüstszin selymet ont,
Oly fakó-kék és lágy a horizont,
A nap tünődve épp lejtőre fordul.

Távol hegyek még daltól hangosak,
Beteg párákból fátylat sző az alkony
A sok szőllőprés vörös mustot ont;
Úgy vérzik el a nyár, a vén bolond,
Mint egy megölt, hatalmas szőke asszony.

Már jő a dér és érik a kökény,
A kopasz fákon varjak feketélnek;
Mint jégeső: hull szememből a könny,
Elhagyott szép hitvesem: a közöny,
Jaj végem van, megint élek, remélek.

PORBAN

Nem hoznak semmit ezek a napok,
Nem is rabolnak tőlem semmit el.
Néma fájdalmuk — ah! — nem érdekel:
Púposak ők, süketek és vakok.

Igy születnek: fáradtan, vértelen,
És kinosan vonaglanak tova,
Én nem is sejtem, merre és hova:
Csak azt tudom, hogy útjuk végtelen.

Hanem mikor már távol téreken
Járnak s én őket el nem érhetem,
Mint az orkán, pusztítva szállanak.

S kacagják az elmúlott hónapok,
Hogy rab vagyok s meg sem mozdulhatok
Világsúlyos percek lába alatt.

NYÁRI ÁLOM

Pán vidáman fujja a sípot,
És napsugárban fürdik.
Az erdőből zöldhajú nimfák,
Csókjukat Pánnak küldik.

A mezők haloványzöldjét
Aranyba vonja a nap,
Apró fürjek játszanak bátran
A sűrü vetés alatt.

És tikkasztó, hangtalan hővel
Borul mindenre a nyár,
Pán nevetve fújja a sípot,
S hallgatja őt a határ.

UTOLSÓ MOSOLY

Szép barna bútorok, szegény falak:
Ma nem hál itthon az életöröm;
Ma jaj nekem a hosszú éjszakán
Minden szobrom ma még összetöröm.

És kidobálom a szentképeket,
A vertezüst nehéz edényeket,
Ma összezúzok minden porceiánt,
És eloltom a meleg fényeket.

Hímzett selyem ma épen nem marad,
Sárgult csipkék és nemes szőnyegek;
Kidobálok ma minden ékkövet
S fázva, üresen, összegörnyedek.

Dohányillat, tömjénszag, parfümök:
Ma éjjel búsan mindent száműzök,
Dalos szép szavak nem folynak ma át
Vig folyamban a fogaim között.

Ma koszorút a halálfélelem
Csavar barnahajas fejem körül,
Ma hideg harmatot sír rám a láz
S forró hajával szárazra törül.

S a beteg reggel aranytűje majd
— Az első, zengő, végtelen sugár —
Átszúrja fáradt, fáradt szívemet
S egy utolsó hálás mosolyra vár.

NOVEMBERI ESŐ

Olyan hideg és oly unott szivem,
És épp olyan halálra fáradt,
Mint ez a lucskos, beteg őszi táj
És olyan bágyadt.

Az ólmos eső oly régen szakad,
Oly keserü és vén az élet,
Nem is hiszem, hogy kiderülne még,
S hogy látlak téged.

AZ ÉLŐ HARANG

Egy félrevert harangból szállnak
Dülledt szemű, fuldokló hangok:
Csontkezével, egy sáros szivvel
A halál kongat egy harangot.

Egymást üldözve, eltiporva,
Tépve, fojtva, rúgva — a hangok
Így hagyják árván ott a bölcsőt
A félrevert beteg harangot.

Megszállják a bús őszi tarlót,
A lucskos, barna, nagy mezőket,
Jajukkal a várost betöltik,
De ott sem hallja senki őket.

Aztán tragikus tépett sorba
A hangok az utcákra szállnak,
Női szemre és férfiszívre:
Mint a hollók és mint az árnyak.

És a halál némán harangoz.
Dús rózsalánc lóg csontnyakába,
Sárga, vak, illattalan rózsák,
Egy sem piros; mind sárga-sárga.

FELHŐK SZERELME

Két felhőt tépett szét a szél,
Két ölelkező szomorú felhőt.
Oly bús volt e szerelem
Az égbe fenn,
Nem volt szava
És csókja sem,
Csak ölelése.
És jött a szél,
És szertefújta őket
A szeretőket.
S most üldözötten szállnak
A szürke árnyak,
Azon tünődnek szüntelen
(S mind kettő azt sóhajtja)
Hogy jön-e még vajjon
Egy olyan fuvalom,
Mely őket egymás karjaiba hajtja.

EGY FOGBAN

Az éhes élet bekapott,
Sok százunkat kapott be akkor;
Apám, anyám, családomat,
Kisfiúkat, nagylányokat:
A vér folyt, mint a must szüretkor.

Sietve csámcsogva evett,
Éhes szeme égett a kéjben,
A szájából csorgott a nyál,
Amint rágta apám, anyám:
Mindenki jajgatott, csak én nem.

Gondoltam: jó, elpusztulok,
Megrág, megesz az élet, — vége.
Hanem volt egy lukas foga
És én beszorultam oda,
Ott rothadok most benne élve.

ÖREG FAUN

EGY KÉP ALÁ

A hétágú sip ajkáról lehullt.
A völgyből szomorún néz a hegyre,
Hol az erdőre vékony köd borul
És száll felé selymesen, egyre.

Az erdőmélyből hüvös sóhajok
Indulnak el, mint gyászos madarak;
A faun szemébe forró könny fakad
A bús üdvözlet, hogy arra halad.

A nap búcsúzik s hülő csókokat
Osztogat; mint ki hosszú útra kél,
S az összeboruló faágakat
Bús lengéssel hagyja el a levél.

Az elmúlás már nyergeli lovát!
A völgy is már telve van búcsúval.
Fejét lehajtja már minden virág
És mindjárt sir a temetési dal.

„Valaki hol van, merre tévelyeg,
A hüvös szélben vajjon hol remeg?
Szegény a forró napfényt szokta meg" ...
És felsóhajt a faun: isten veled.

És egyre-egyre mélyebb a homály;
S a bús fákról a beteg levelek,
Mig szivverésük egészen eláll,
A gyászoló mély völgybe lengenek.

Ha az ég nem volna olyan elbűvölően kék, nem tetszenének nekem a sötét szemek.

AJÁNLKOZÁS

Veszendő nyarad drága nékem,
Odadom érte ifjúságomat,
Tüzd rejtelmes hajadba szépen,
Ne töprengj és ne tétovázz sokat.

Kohódnak kialvó tüzébe
Dobj be, s olvaszd ki minden aranyam,
Ne óvj, ne szánj, ha végem: — vége
Nyújtsd a kezed és vedd el a nyaram.

Légy te a nap, a mely kegyetlen,
Poklok tüzét reám zúditja le,
Égesd el mind a mit vetettem,
S engem is égess végre el vele.

De nincs idő fontolgatásra,
Az ég, a föld mind sietésre int;
Az enyészet kész a csapásra,
Hatalmas ökle mindjárt rád suhint.

S tested pazar szép templomábul
Siralmas rom lesz — jaj — egy perc alatt,
És vágyaid fojtott dalátul
Nem reszketnek majd a márványfalak.

Én érzem, látom, hogy a percek
Mint éhes, vad hollók csapnak reád,
Tépik, szaggatják csodatested,
Szépségedből élnek a bestiák!

Mig rám, ki a hajnalba járok,
Kacagva és két kézzel hintenek
Aranyat, ékkövet, virágot,
A nagylelkű, tékozló istenek.

És néked mindezt felajánlom.
Nem is tudom, hogy miért és hogyan?
Tán rám szállott boszorkaálom,
És elragad, mint rózsát a folyam.

Vagy hajnalbibor ült agyamra!
Érzem a végzet súlyát vállamon, . . .
Végem . . . nem ismerek magamra
Megölt a fonnyadt sárgaliliom.

OMPHALE

Omphale gyönyörü, édes
Vakitó fehér a vállad,
Ó, hogy irigyelnek, csodálnak,
Omphale ragyogó, édes.

A hajad fürtös, leomló,
Járásod suhanó, lengő,
A finom, pókháló-kendő
Szerelmesen simul hozzád.

Bolyongsz a források táján,
Kék szemed nézi a távolt.
Várod férjed, a deli bátort,
S úgy reszket a keskeny ajkad.

Sóhajod száll hősöd elé . . .
És hárfahangok felelnek,
Bársonykarokkal átölelnek
És gazdag hajadra szállnak.

A tüzes napragyogásban
A boldogság reszket át rajtad.
Csókra nyujtod a szélnek ajkad
S szemeid becsukod némán.

. . . Távol a hatalmas tölgyfák
Földig hajolnak szerényen :
Heraklész most jön alattuk éppen,
S igy borul mindjárt elébed.

PERCEK

Percek ! ti apró drága percek ;
Lágyan simit puha, fehér kacsótok,
Ajaktokon nedves-forrók a csókok,
Körém tipegve, énekelve jertek.

Hamvas gyermek-angyalok jertek,
Elkálbitnak az együgyü beszédek,
Melyek azt mondják : szép és jó az élet,
S virágoznak, gyümölcsöznek a kertek.

Nem gondolok én arra — percek,
Hogy ha órák lesztek majd, mint gyötörtök.
S ha évek : mily kegyetlen összetörtök ;
Mig ti beszéltek bút, bajt elfelejtek.

Nekem nincs múlt, jövő — csak percek.
Ők mindig dúsak, ifjak és kegyesek,
És nem engedik, hogy kétségbeessek,
Ó Végtelen kis gyermekei, jertek ! . . .

A BABONÁS, A FONNYADT ŐSZI EST...

A babonás, a nedves őszi est
Bársonyos csendjét a néma szobának
Megtölti; és üres szivembe rezg:
Ó, ismerem ez arcot, — ő a bánat.
Tüzes és fojtó; sok meséje van,
A hangja éles és ah oly hideg,
Előre, hátra, mint a láz rohan,
S a mult, jövő fátylát lebbenti meg.

És im, megindul a rémes menet,
Az agyamon, a lelkemen keresztül.
Búsan néznek rám nagy könnyes szemek,
És száz csecsemő bús sirása rezdül.
Kapkodnak a kicsiny pufók kacsók,
A sok kicsiny láb ügyetlen tapos,
Köröttük lengnek gyöngéd, drága szók
S gyermekdal csendül, tarka, bánatos.

S eszembe jutnak sorra a szobák,
Melyekbe kócos, bús vágyak cipeltek,
Sok rossz pamlag, és sok vetetlen ágy:
Züllött tündérek és a züllött berkek.
A savanyú, kegyetlen illatok,
Rossz ing, cipő s a leverő piszok;
Lelkemben rózsa itt hogy nyilhatott,
Mámor hogy szállt meg? Ó ez nagy titok.

Jeges karodban én égtem: közöny;
A kéjek lángpalástja fedte vállam,
Édes, szines szók mint a vizözön,
Dús hullámzásban törtettek utánam.
Ó Afrodité, én imádtalak,
Roskadt kebelben, szétdult haj között,
Rád találtam virágos fák alatt,
Ha szállt a hajnal, vagy ha este jött.

Vadul keringtem és imádtalak,
Szemekben, melyek dús, hő lángban égtek,
Mig a fényes, csodás golyók alatt
Vad éjszakák glóriája setétlett.
... S titkon egy csöpp mécs mindig kialudt!
... Kis bárányfelleg eltünt nyomtalan!
De napsütéstől csillogott az út,
S rohantam rajta büszkén, gondtalan.

Most elfogyott a pogány áhitat,
Ó Afrodité, te is tovaszállasz;
Riadt szemem mindhiába kutat,
Jajgathatok, de nem jő szómra válasz.
Itt vannak a halálos bús napok,
A földnek fáradt szive csalogat,
S a lelkemen, mely puszta elhagyott,
Siró, gyerekkisértet-nép halad.

Megőrjitő ez Afrodité — ó.
Pufók kacsóik felém nyujtogatják,
Bár nem cseng hang, kesergő, vádoló,
Gyenge kis ajkuk véresre harapják.
... A babonás, a fonnyadt őszi est,
Bársonyos halkan mindjobban beföd,
S mint végtelen nehéz ólomkereszt,
Földreszorit, agyonszorit a köd.

ÉRZÉKISÉG

Ős asszir bálvány; mily csodálatos:
Fehér elefántcsont az arca, teste,
Hajkoronája mély bronzszinre festve,
Ametisztszeme végtelen, — s okos.

Ajka tüzes bor; hangja bánatos.
Fejér lángokkal égnek benn a vágyak
S minden gondolatot — mint szalmaházat
Felégetnek — bár szép, bár ájtatos.

Ez elmében semmi meg nem terem:
Jóság, áhitat, vigság, szerelem.
Itt a kéjek máglyája ég csupán.

Karod nyujtod minden férfi után,
S tüzedre hányod vad-könyörtelen.
Egy vulkán vagy, és szived jégverem.

Halálos betegségünknek: — életünknek — mi lehet az orvossága ?

VÉGRENDELET

A koponyámat, mert úgy szereted,
A koponyámat hagyom teneked.
Csinálj belőle, ha úgy akarod,
Egy diszkrét, hasznos butordarabot,
Melynek helye én édes angyalom
Az éjjeli kis szekrényben vagyon.
Rágondolok s elfog vadul a láz,
Milyen szép lesz, ha minden éjjelen
Céda szép tested majd megkoronáz.

FEHÉRFÜGGÖNYÖS SZOBA

Az elsötétülő szobák
Lázas, mély bánatát ki érti?
A fények bús eltávozását
Megérti nő, vagy érti férfi?

Ki hallja a növő homály
Egyhangú dallamát zokogni,
Az elvérzett szinek halálát
Ki érzi fáján illatozni?

Négy szüke konok fal között
— Ott nem szólt zongora, se ének —
Fehér simitását ki érzi
Az alkonyat szép, lágy kezének.

Ájult sirással ki zokog . . .
Ha vaksötét már a szobája,
S a szél a fehér csipkefüggönyt
Némán befelé fujdogálja . . .

ŐSZI SZÁNTÁS

Nagyszarvú fehér ökreivel,
A kemény-csontú barna élet
Jön és fölszántja a szivemet,
Halkan fütyölget és nevet:
S kurjant néha a durva béres.

Meddő, sovány szűz jár nyomába
Sir hangtalan; a könnye véres,
A szántásba halálmagot szór
Rá visszanéz röhögve, sokszor
S halkan fütyöl a barna béres.

NAPOS FEBRUÁRI DÉL A DUNAPARTON

Egy nagy kék nevetés az ég.
A fájdalmas, hegyes távol opálos,
Fehér és szines házakkal a város
Hideg napfényben: ez a messzeség.
Oly messze látni, oly jó messze nézni;
A befagyott folyón csillog a jég,
S fáj, hogy elvágy s itthagyna ha lehetne,
A szivem, ez a hű özvegy cseléd.
Túl a hegyen most vonatok sietnek,
Fehér mezőkön, fényes sineken,
A kerekek dalolnak és nevetnek
És csábitón izengetnek nekem.
Csak ne volna a levegő oly tiszta,
Csak ne égne minden szin oly nagyon,
A kocsinyom oly különös ne volna
A mint barnán fut a fehér havon.
S a miket máskor még csak megse látok,
Ne rikoltoznának úgy a plakátok,
Mily szép sárgák a villamos kocsik,
Mily kékek, barnák, szürkék a szemek!
Egy tábornok agg lábán a vörös stráf
Ifjan, szépen a világba nevet.
Jó volna most egy pejlovon ügetni,
Távol pusztákon vigan, egymagam;
A déli napban a lovam ragyogna
S ha nevetnék villogna a fogam.

O szép volna a korai sötétben
Nézni kék füstöt a házam felett,
És hallgatni a hosszú néma éjben,
Hogy ugatnak a nagy, bundás ebek.
Gyertya égne fehér meszelt szobámban,
Nagy árnyékom feküdne a falon,
Mint a hogy egy agyon zaklatott élet,
Némán fekszik a lágy ravatalon.
Sokat lennék egyedül a sötétben,
És végtelen szép téli éjeken
Félve emlékezném; lustán tünődném
A messzi, messzi, messzi életen.

Mindent nézzünk meg jól, hogy valamikor emlékezzünk rája. Mily gyönyörüek az emlékek, a mikor a nagy távolságból egyszerre csak megérkeznek. A hosszú út két oldalán úgy állnak az évek, mint az állé fái. És egyszerre jönnek tájképek és jönnek házaknak a képei, áttetsző kék hegyek finom hullámú vonalai. Bizonyos lakások, egyes szobák; egyszerre itt van valami kedves régi bútor, régi, barna és polituros. Zenélő óra, rajta szines csatázó török katonák. Hirtelen megjelenik egy régi arc, váratlanul egy egész jelenet, minden hangjával, minden mozdulatával. És jönnek könnyfakasztó hangok emlékei és némely kezeknek simogatásai. Emlékezünk nézésekre ; bizonyos harangozások örökre bennünk maradnak. Legszebb emlékem egy óriási zápor. Március végén volt egy pusztán. Mikor eső után kimentem az udvarra, a levegőnek olyan illata volt, a mit nem lehet elfelejteni s a miért néha egész életemre kifizetettnek érzem magam.

A RAB NÓTÁJA

„Egy sötét utcába,
Elhagyott utcába,
Van egy cifra nagy ház
Itt vagyok bezárva
Fényes palotába.

Fényes palotába
Tükör minden ablak,
Finom pecsenyéket
Ezüst tálon adnak,
Pezsgővel itatnak.

Táncolok itt éjjel
Frakkos nagyuraknak,
Kifestett orcámon
Összecsókolgatnak
Térgyükön ringatnak.

Rab vagyok én mégis
Elhagyott az isten,
Pokolé a lelkem,
Ördögé a testem,
Nagyvétekbe estem.

Verje meg a jó ég
A pirositómat,
Szép selyemingemet
Parfümös korsómat
Hajbodoritómat.

Verje meg az isten
Szemem kacsintását,
Csábitó bugásom,
Testem hajlongását
Kezem simitását.

Sose látom többet
Szép szülőhazámat,
Megölnek a csókok,
Megöl a nagy bánat,
Mint édesanyámat."

REGGELI ESŐ

A kék reggel langyos esőbe mosdott,
És most a barna téli fű között
Szénaillat s földszag úszik kövéren,
S az új füvek zöldje kiütközött.

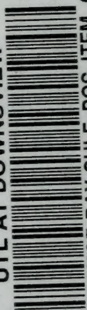
Most feketék a lemosott fatörzsek,
Kérgük száz árkán langy viz fut alá;
És mintha minden szin tele torokkal
Nevetve a nevét kiáltaná.

A szemhatár messze-messze kitágult,
A föld fehér tüllpárát tereget,
A langy eső mily szép fényesre mosta
A sárga napot s halványkék eget.

Bársonybőrü, friss, drága test a reggel,
Elnyúl a kék ég s barna föld között,
Megfürdött a fehér felhők vizébe
S a nap selymébe megtörülközött.

TARTALOM

LIBRARY

UTL AT DOWNSVIEW
D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 09 02 08 04 005 1